

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 801/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. P., Ž., zastúpeného JUDr. M. P., advokátka, s. r. o., Ž., konajúca prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. M. P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 163/2013 a jeho uznesením sp. zn. 6 Cdo 163/2013 z 25. júla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2013 doručená sťažnosť Ing. L. P., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. M. P., advokátka, s. r. o., Ž., konajúca prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. M. P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 163/2013 a jeho uznesením sp. zn. 6 Cdo 163/2013 z 25. júla 2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“ a „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania vedeného Okresným súdom Žilina (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 154/2003 v procesnom postavení odporcu. Okresný súd v označenom konaní rozhodol rozsudkom č. k. 7 C 154/2003-639 zo 16. januára 2012, ktorým zaviazal sťažovateľa na zaplatenie istiny 12 056 € spolu s 8 % ročným úrokom z omeškania od 15. decembra 2004 do zaplatenia, a to do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania okresný súd žalobu zamietol.

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu č. k. 7 C 154/2003-639 zo 16. januára 2012 v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5 Co 152/2012-663 z 30. júla 2012 tak, že potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd zároveň rozhodol, že v odvolaní nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu č. k. 5 Co 152/2012-663 z 30. júla 2012 dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Napadnutým uznesením bolo porušené moje základné právo na spravodlivú súdnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. Ústavy SR... Nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia predstavuje potom porušenie práva na spravodlivé súdne konanie a je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia, nakoľko účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu - Krajského súdu v Žiline, zo dňa 30. 7. 2012, č. k. 5 Co 152/2012 nezodpovedá zákonným požiadavkám vyššie uvedeným, je

neurčité, nepresvedčivé, absentuje vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností predovšetkým z hľadiska skutočnosti, že ja som v odvolaní poukázal na viaceré podstatné skutočnosti, s ktorými sa odvolací súd v napadnutom rozsudku vôbec nevyporiadal. Tým je dané dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f) O. s. p., a preto zamietnutie môjho dovolania dovolacím súdom považujem za nedôvodné, čo podľa môjho názoru zakladá opodstatnenosť ústavnej sťažnosti.“

Podľa tvrdenia sťažovateľa «Okresný súd v Žiline pri vydaní napadnutého rozsudku vychádzal výlučne z dôkazného prostriedku - znaleckého posudku Ing. L. Š., č. 2/2011 zo dňa 11. 03. 2011. Takisto vychádzal z výpovede znalca na pojednávaní dňa 12. 12. 2011, tak ako to vyplýva zo zápisnice z tohto pojednávania.

Súdny znalec, Ing. L. Š., na pojednávaní dňa 12. 12. 2011 už nebol oprávnený vypovedať ako znalec v odbore stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác, nakoľko dňa 11. 08. 2011 bol zo zoznamu znalcov pre tento odbor vyčiarknutý. Túto skutočnosť znalec zrejme „zabudol“ uviesť súdu pred svojim výsluchom, a preto na takéto dôkazy nie je možné prihliadať.

Nakoľko my sme voči znaleckému posudku dali viaceré výhrady a pripomienky, Ing. L. Š. sa s týmito nemohol zákonným spôsobom vyporiadať a vyjadriť sa k nim, nakoľko dňa 11. 08. 2011 bol vyčiarknutý zo zoznamu znalcov pre odbor stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác.

S poukazom na horeuvedené, v zmysle § 205a ods. 1 písm. b) O. s. p. som predložil ako dôkaz vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 22. 05. 2012 o tom, že znalec Ing. Š. je už vyčiarknutý zo zoznamu znalcov!!! Súď... Ing. L. Š. vypočul ako súdom ustanoveného znalca napriek tomu, že už bol v čase výsluchu pred súdom zo zoznamu znalcov vyčiarknutý, čo je v rozpore so zákonom.».

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo Ing. L. P. na spravodlivú súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd Najvyšším súdom SR postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 163/2013 porušené bolo.

Ústavný súd SR zrušuje Rozsudok (správne má byť uznesenie, pozn.) Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Cdo 163/2013 zo dňa 25. 7. 2013 .

Ing. L. P. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000,- € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd Žilina je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa právnomu zástupcovi JUDr. M. P., advokátka, s. r. o. Ž., vo výške 331,12 €...“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 154/2003 zo 16. januára 2012, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 152/2012 z 30. júla 2012, ako aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 163/2013 z 25. júla 2013 v konaní o zaplatenie sumy 12 056 € s príslušenstvom došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, IV. ÚS 233/09).

Sťažovateľ v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petite) namieta porušenie ním označených práv len uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 163/2013 z 25. júla 2013 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a domáha sa zrušenia napadnutého uznesenia. Keďže v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone – čo nie je tento prípad), ústavný súd ďalej preskúmaval a rozhodoval o sťažnosti len v tom rozsahu, v ktorom sťažovateľ namietal porušenie svojich práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 163/2013 z 25. júla 2013 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Vychádzajúc zo sťažnosti a priloženej dokumentácie, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ ju odôvodňuje v zásade identicky, ako odôvodnil svoje dovolanie, t. j. ide o dôvody, ktoré už posudzoval najvyšší súd ako dovolací súd. Dovolací súd ich posúdil ako také, ktoré smerujú proti rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, a preto dovolanie sťažovateľa odmietol.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (m. m. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). Takýmto predpisom je vo veci sťažovateľa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „OSP“).

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravuje § 236 a nasl. OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu sa v § 237 OSP výslovne uvádza, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písmene a) až písmene g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 OSP.

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označeným základným právam sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Na základe uvedených právnych názorov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 163/2013 z 25. júla 2013, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia najprv citoval podstatné časti rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ako aj obsah podaného dovolania, pričom v tejto súvislosti najmä uviedol:

«Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej aj len „odvolací súd“) označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zo 16. januára 2012 č. k. 7 C 154/2003-639 v odvolaní napadnutom výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 12 056 EUR spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8 % od 15. decembra 2004 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň vyslovil, že v odvolaní nenapadnutej časti, ponecháva rozsudok súdu prvého stupňa nedotknutý a že náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi nepriznáva. Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, ako aj s ich odôvodnením. Vzhľadom na vznesené odvolacie námietky uviedol, že neboli dané dôvody pre nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania, pretože s výhradami žalovaného voči znaleckému posudku sa prvostupňový súd riadne vysporiadal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom, inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a nesprávnym právnym posúdením, veci. Za odňatie možnosti konať pred súdom označil nedostatočné odôvodnenie odvolacieho rozsudku vyčítajúc odvolaciemu súdu, že sa riadne nevysporiadal so všetkými jeho odvolacími námietkami, a to najmä v súvislosti s predloženým dôkazom - odborným vyjadrením Ing. K., a nevyhodnotil všetky vykonávané dôkazy. K odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť aj tým, že o odvolaní bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania, hoci prejednanie veci na pojednávaní vyžadoval podľa neho verejný záujem.»

Vychádzajúc z uvedeného stavu, najvyšší súd následne v relevantnej časti napadnutého uznesenia odôvodnil svoje právne závery, pričom v tejto súvislosti uviedol:

„Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.), Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž v dovolaní napadnutom vyhovujúcom výroku o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a nejedná sa ani o potvrdenie rozsudku, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie podľa § 238 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu. spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

Nezistil teda ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazoval žalovaný, a ktorá mala spočívať v odňatí jeho možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil... Nemožno tiež opomenúť, že zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, bol dovtedajší text § 219 O. s. p. doplnený okrem iného odsekom 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom

rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Citované nové ustanovenie tak reagovalo na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov bolo len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch je preto podľa novej právnej úpravy postačujúce už len stručné konštatovanie o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje.

V preskúmvanej veci tým, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a výslovne na ne odkázal, bolo potrebné odôvodnenie jeho rozsudku posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu. Z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. na riadne odôvodnenie rozsudku je postačujúce, ak súd v odôvodnení stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa splna požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil, pričom prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Prvostupňový súd vysvetlil, z akých úvah vychádzal, keď dospel k záveru, že uplatnený nárok treba právne kvalifikovať ako nárok z bezdôvodného obohatenia (ako dôsledok odstúpenia od zmluvy o dielo žalovaným), pričom výslovne uviedol, že tento nárok vo forme peňažnej náhrady zodpovedá nákladom, ktoré by žalovaný musel v danom mieste a čase vynaložiť na zhotovenie dokončenej časti diela (teda, aby získal rovnaké plnenie), a že znalec vypočítal práve tieto náklady (hodnotu). Osobitne vysvetlil, prečo neprihliadol na odborné vyjadrenie Ing. M. K. (hodnotilo znalecký posudok po právnej stránke a obsahovalo zhrnutie námietok žalovaného, ku ktorým sa znalec vyjadril), a z akých dôvodov nepovažoval za potrebné nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie. Skutkové

a právne závery súdu prvého stupňa tak nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na ne odkazujúce odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok splňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Odkaz odvolacieho súdu na odôvodnenie prvostupňového rozsudku bol postačujúci aj pokiaľ ide o odvolacie námietky, pretože tieto sa zhodovali s námietkami vznášanými žalovaným už v priebehu prvostupňového konania, a ako už bolo uvedené, súd prvého stupňa sa s nimi dostatočne vysporiadal.

Neopodstatnenou bola aj námietka dovolateľa o odňatí možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, hoci jeho nariadenie vyžadoval verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O. s. p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa dôvodovej správy novely O. s. p. vykonanej zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým bolo do znenia § 214 O. s. p. včlenené ustanovenie o nariadení odvolacieho pojednávania, ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem, zákon necháva na voľnej úvahe odvolaciemu súdu, kedy nariadi pojednávanie z dôvodu dôležitého verejného záujmu. Spravidla pôjde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku, sídliska. Len samotné tvrdenie dovolateľa o existencii dôležitého verejného záujmu bez bližšieho zdôvodnenia vplyvu konania na širší okruh subjektov, neobstojí. Dôležitý verejný záujem na nariadení pojednávania nie je bez ďalšieho daný požiadavkou na ochrane práv účastníka konania. Prijatím výkladu, podľa ktorého je tento dôvod nariadenia odvolacieho pojednávania daný už samotným účelom občianskeho súdneho konania, ktorým je ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania; by ustanovenie § 214 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (v znení v čase rozhodovania odvolacieho súdu) stratilo zmysel, čo by bolo zjavne v rozpore so zámerom zákonodarcu.

Ďalšie dovolacie námietky týkajúce sa hodnotenia jednotlivých dôkazov (znalecký posudok Ing. Š. a odborné posúdenie Ing. K.), dovolací súd nebol oprávnený posudzovať, pretože sám dokazovanie nevykonáva a nie je tak oprávnený prehodnocovať hodnotenie dôkazov súdmi v základnom konaní. Prípadný nesprávny postup súdu v súvislosti s vykonávaním dôkazov sám o sebe bez ďalšieho nezakladá vadu konania, spočívajúcu v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom.

Tzv. iné vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávne právne posúdenie vecí, sú síce dovolacími dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p., ktoré však možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné, no samotné tieto dôvody prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.“

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal so všetkými dovolacími dôvodmi sťažovateľa, s ktorými sa nestotožnil, a preto jeho dovolanie odmietol ako neprípustné. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcich prípustnosť dovolania v občianskoprávných veciach).

Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného

základného práva. V inom prípade by totiž sudy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľovi k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2013